

Til Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Oslo, 9. desember 2015.

Høring om endring i forskrift om studieforbund og nettskoler.

Vi viser til utsendt høring fra Kunnskapsdepartementet om forslag til endring i forskrift om studieforbund og nettskoler datert 21. oktober 2015 og med høringsfrist 9. desember. Studieforbundet Funkis takker for muligheten til å kommentere forslaget, med våre 76 medlemsorganisasjoner og deres nær 340.000 medlemmer. Vi er glad for anerkjennelsen av studieforbundenes og frivillig sektors læringsarena som viktige aktører for de utfordringer man står overfor i dag. Når vi leser både statsbudsjettforslaget og forslag til endring av forskrift kan vi imidlertid ikke se anerkjennelse i forslagene.

Funkis mener forslaget om øremerking av deler av et tilskudd bør avvises og begrunner dette med følgende punkter:

Regjeringens Frivillighetserklæring slår fast følgende:

Regjeringen anerkjenner frivillighetens selvstendige rolle. Regjeringen ønsker ikke å regulere frivilligheten, men støtte opp under frivillighetens egenart og drivkraft gjennom å gi handlingsrom, forutsigbarhet og å tilrettelegge for vekst nedenfra.

Endringsforslaget i forskrift om å øremerke deler av tilskuddsordningen er nettopp en regulering av frivilligheten ovenfra og som ikke er begrunnet i behov og vekst nedenfra. Regjeringen ønsker å styre midlene inn mot spesielle målgrupper, uavhengig av behovet nedenfra.

Frivillighetserklæringen slår også fast at regjeringen har som mål at frivillige skal bruke mindre tid på søknad og rapportering og mer tid til aktivitet.

I forskriftsforslaget er det foreslått et utvidet tredje ledd (nytt) i § 7:

Antall gjennomførte kurstimer er grunnlag for fastsetting av opplæringstilskuddet. En andel av opplæringstilskuddet vil bli fordelt på grunnlag av gjennomførte kurstimer på norsk for kurs med minimum tre deltakere som oppfyller minst to av tre av følgende kriterier:

Deltakeren har grunnskole som høyeste fullførte utdanning.

Deltakeren står utenfor arbeidslivet.

Deltakeren har innvandret til Norge.

Departementet kan gi utfyllende bestemmelser.

Dette er kriterier som krever dokumentasjon. Når dagens informasjon skal suppleres med informasjon om deltakernes skolebakgrunn, om deltakeren står utenfor arbeidslivet og om deltakeren har innvandret til Norge, mener vi dette både fører til mer tid på rapportering/administrasjon og mindre til aktivitet. Lokale arrangører må innhente denne type informasjon fra deltakerne, og det må registreres. Det frivillige engasjementet lokalt blir utfordret når mer administrasjon pålegges dem. Dette er ingen forenkling for frivilligheten, tvert imot.

Studieforbundet Funkis mener forslaget som nå foreligger, bryter regjeringens frivillighetserklæring, både når det gjelder å støtte opp om frivillighetens mangfold og egenart, prinsippet om at den skal være styrt nedenfra og prinsippet om forenkling i rapportering.

Funkis mener at den type opplysninger som kriteriene i forslaget krever, omfattes av personvern hensynet.

Det er grunn til å stille spørsmål ved hvor langt inn i deltakernes private forhold man skal gå. Dette kan skape nye barrierer både for arrangører og deltakere man ønsker å nå. Det er allerede i dag motstand mot registrering av personopplysninger etter dagens regler blant funksjonshemmede og kronisk syke. En kobling av personregistrering med utdanningsnivå, innvandrer- og jobbstatus kan føles stigmatiserende for våre medlemmer, som allerede føler seg utenfor i det norske samfunnet. Vi vet at mange av våre medlemmer ikke har fått den skolegangen de har krav på og har vanskeligheter med å få innpass på arbeidsmarkedet. Mange av organisasjonenes kurs tar sikte å bøte på disse forholdene, men registrering av unødvendige bakgrunnsopplysninger hjelper ikke på mestringsfølelsen for våre grupper, og vil ikke øke deltakelsen. En konsekvens er at de velger å ikke delta på nyttig opplæring.

Studieforbundet Funkis mener at intensjonen i VO-loven brytes når ett målområde skal prioriteres fremfor de fem andre.

Formålet med tilskuddet til studieforbundene er å oppfylle målene i Voksenopplæringsloven og gjøre læring tilgjengelig for flere. Tilskuddet utgjør en liten, men forutsigbar grunnfinansiering slik at organisasjoner, lag og foreninger kan starte opp kurs- og opplæringsvirksomhet som det er behov for og ønske om i deres lokalmiljø eller blant deres medlemmer. Studieforbundsordningen er bred, generell og ubyråkratisk. Man oppnår svært mange mål gjennom en og samme ordning.

Studieforbundene skal rapportere på seks overordnede mål i voksenopplæringsloven, hvorav inkludering og å hindre utenforskap er ett av disse. Ulike studieforbund jobber med ulik styrke på de ulike formålene. Sammen støtter vi sivilsamfunnet og samfunnsbyggingen i Norge, og viser på hvilke områder nettopp vårt studieforbund og våre medlemsorganisasjoner gjør størst innsats.

Det sies innledningsvis i høringsbrevet at forslaget om øremerking er en styrking av frivillighetens og ideelle aktørers arbeid på inkludering og det å hindre utenforskap. Det er ingen styrking når man ikke tilfører friske midler, men øremerker deler av en tilskuddsordning som skal føre til mangfold og vekst. Når forskriftsforslaget i tillegg krever at man skal innhente mer informasjon om deltakerne og øke rapporteringen, kan det føre til at ressursene går til det og ikke til å skape mer aktivitet.

Frivillighetens bidrag styrkes ved å gi tillit, ikke mer detaljstyring. Derfor ber vi Kunnskapsdepartementet om ikke å gå videre med den foreslåtte endringen i forskriften.

Med vennlig hilsen
For Studieforbundet Funkis

Kjetil Gaarder
Styreleder

Marianne Ween
Generalsekretær

